	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	JARYTHERM AX 320	Strona: 1/5
	Wersja 2.00	z dnia: 2003-08-19

ETYKIETA PRODUKTU

Oznakowanie wg EU: Dotyczy

Zwroty R: R-66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Zwroty S: S-24 Unikać zanieczyszczenia skóry

S- 36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne.

Oznakowanie

transportowe:

Nie dotyczy

1. Identyfikacja substancji/preparatu i przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikacja substancji/preparatu:

Nazwa handlowa: **JARYTHERM AX 320**

Zastosowanie: Nośnik ciepła

1.2. Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Producent: TOTAL LUBRIFIANTS
Le Diamant B
16, rue de la Republique
92922 Paris La Defense- France
tel: + 33(0)1 41 35 40 00

Dostawca: Total Polska Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa

1.3. Wydział udzielający informacji: Dział techniczny tel.(0-22) 435 13 63
Telefony w nagłych przypadkach: (22) 619 08 97, (22) 619 66 54 – Biuro Informacji Toksykologicznej,
Warszawa

2. Skład/informacja o składnikach

Produkt nie jest klasyfikowany jako preparat niebezpieczny zgodnie z Ustawą z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.01.11.84, z późniejszymi zmianami).

Charakterystyka chemiczna: Produkt na bazie syntetycznej –(ksylilo)ksylen.

Składniki zagrażające zdrowiu	Nr EC	Nr CAS	Zawartość	Symbol	Zwroty R
Mono i di (ksylilo) ksyleny		186 466-85-3	<100 %		R -66

Objaśnienia zwrotów R w p.16

3. Identyfikacja zagrożeń

Ujemne skutki zdrowotne: W typowych warunkach stosowania produkt nie jest toksyczny.
Powtarzający się kontakt może spowodować zaczerwienienie i inne poważniejsze skutki na skórze.

Wpływ na środowisko: Nie odprowadzać produktu do środowiska.

Zagrożenia fizyczne i chemiczne: W typowych warunkach stosowania brak specyficznych zagrożeń pożarem lub wybuchem.

4. Pierwsza pomoc

W PRZYPADKU POWAŻNYCH OBJAWÓW, WEZWAĆ LEKARZA LUB POGOTOWIE RATUNKOWE

DROGI NARAŻENIA:

WDYCHANIE

Wdychanie dużych stężeń par, dymów lub mgły może prowadzić do lekkiego podrażnienia gardła. Wynieść poszkodowanego na świeże powietrze, okryć i pozwolić odpocząć.

KONTAKT ZE SKÓRĄ

Zdjąć zabrudzone ubranie, zmyć niezwłocznie dużą ilością wody z mydłem.

KONTAKT Z OCZAMI

Dokładnie płukać dużą ilością czystej, bieżącej wody przez co najmniej 15 minut.

SPOŻYCIE

Możliwość wymiotowania i biegunki. Nie wywoływać wymiotów aby uniknąć ryzyka przedostania się do dróg oddechowych. Nie podawać

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	JARYTHERM AX 320	Strona: 2/5
	Wersja 2.00	z dnia: 2003-08-19

ZACHŁYŚNIĘCIE SIĘ

nic do picia.

Jeśli zachodzi podejrzenie przedostania się produktu do płuc (np. przy wymiotach), natychmiast zawieźć poszkodowanego do szpitala.

ZALECENIA DLA LEKARZA

Postępować odpowiednio do symptomów

5. Postępowanie w przypadku pożaru

TEMPERATURA ZAPŁONU

Patrz p.9.

ODPOWIEDNIE ŚRODKI

Ditlenek węgla, piana, proszek gaśniczy.

GAŚNICZE

NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI

Nie używać strumieni wody, mogą sprzyjać rozprzestrzenianiu się pożaru.

SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA:

W przypadku niekompletnego spalania i termolizy mogą toksyczne gazy takie jak CO, CO₂, różne węglowodory, aldehydy i sadza. Są one bardzo niebezpieczne przy wdychaniu.

SPECJALNE WYPOSAŻENIE

W zamkniętych pomieszczeniach o dużym stężeniu dymów i gazów nosić aparat izolujący drogi oddechowe.

OCHRONNE DLA

STRAŻAKÓW:

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Patrz również p.8 i 13

POSTĘPOWANIE PRZY

ROZLANIU/PRZECIEKU

- DO GLEBY

Powierzchnie z rozlanym produktem mogą być śliskie. Nie dopuszczać do przedostania się go gruntu, cieków wodnych i oczyszczalni.

Odzyskiwać metodami fizycznymi. Przy większym rozlaniu powiadomić odpowiednie władze.

- DO WODY

Do mechanicznego zbierania stosować pływające materiały absorpcyjne. Jeśli środki te przedostaną się do strumieni lub ścieków, poinformować władze o możliwości obecności pływających materiałów.

METODY CZYSZCZENIA

- ODZYSKIWANIE

Stosować sposoby mechaniczne takie jak pompy i skimmery. Ograniczyć rozlanie i zebrać produkt piaskiem lub innym materiałem obojętnym, nie odprowadzać do rzek i kanalizacji.

- UTYLIZACJA

Zanieczyszczony materiał oddać firmie zbierającej odpady.

7. Postępowanie z produktem i jego magazynowanie

POSTĘPOWANIE

Zabezpieczenie techniczne/środki ostrożności

Przy powstawaniu par/aerozoli/produktów rozkładu zapewnić odpowiednią wentylację. Unikać lub ograniczyć do minimum narażenie na kontakt z produktem używanym lub odpadowym. Przechowywać z dala od materiałów palnych oraz żywności i napojów.

Zalecenia z zakresu bezpieczeństwa

Puste opakowania mogą zawierać palne lub wybuchowe opary. Istnieje zagrożenie pożarowe ze strony szmat, papieru lub innych środków stosowanych do usuwania rozlania, które są nasączone produktem. Unikać gromadzenia ich i bezpiecznie utylizować. Zapobiegać gromadzeniu się elektryczności statycznej przez stosowanie uziemień. Maszyny lub urządzenia należy ustawiać tak aby unikać ryzyka rozlania produktu lub ochłapania gorących części lub połączeń elektrycznych. Unikać kontaktu z mocnymi utleniaczami. Stosować tylko odporne na węglowodory opakowania, węże, rury.

MAGAZYNOWANIE

Zabezpieczenie techniczne/warunki magazynowania

Stosować wszystkie dostępne środki zapobiegające zanieczyszczeniu

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	JARYTHERM AX 320	Strona: 3/5
	Wersja 2.00	z dnia: 2003-08-19

Zalecenia dodatkowe

wody i gruntu. Opakowania należy przechowywać szczelnie zamknięte w temperaturze pokojowej, zabezpieczone przed wodą i wilgocią z dala od wszelkich źródeł zapłonu. Unikać kontaktu z utleniaczami. Przechowywać jeśli to tylko możliwe w oryginalnych opakowaniach lub wszystkie zapisy z etykiety przenieść na nowe opakowanie. Stosować opakowania, przewody itp. tylko odporne na węglowodory.

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

Wskazówki dodatkowe odnośnie wymogów stawianych urządzeniom technicznym:	Stosować produkt w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Przy pracy w przestrzeniach zamkniętych (zbiorniki) upewnić się, że środowisko nie jest duszące i/lub nosić zalecane wyposażenie
Substancje szkodliwe, wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, które należy kontrolować:	Brak.
Ochrona rąk:	Jeśli zachodzi potrzeba stosować rękawice ochronne, odporne na węglowodory, zalecane: nitrylowe, neoprenowe.
Ochrona oczu:	Okulary o szczelnej obudowie lub osłona na twarz, w przypadku ryzyka ochłapania.
Ochrona ciała:	Gdy zachodzi potrzeba nosić maskę ochronną, odporną na węglowodory odzież, buty robocze (przy manipulowaniu beczkami). Nie nosić pierścionków, zegarka oraz innych przedmiotów, które mogą zatrzymywać produkt i stwarzać zagrożenia chorób skóry.
Higiena przemysłowa:	Unikać przedłużonego i powtarzającego się kontaktu ze skórą szczególnie z produktem zużytym lub odpadowym. Odzież zanieczyszczoną natychmiast zdjąć, przed ponownym założeniem uprać. Po każdym kontakcie, przed przerwą i końcem pracy myć dokładnie skórę, produkt jest łatwo usunąć dokładnie myjąc wodą z mydłem. Nie używać środków ciernych lub eteru naftowego. Nie stosować szmat zabrudzonych produktem do wycierania rąk. nie wkładać zabrudzonych szmat do kieszeni ubrań roboczych. Nie jeść, nie pić, nie palić papierosów w miejscu pracy.

9. Właściwości fizykochemiczne

Postać:	Ciecz
Barwa:	Bezbarwna do lekko żółtej
Zapach:	Ledwo wyczuwalny
Temperatura zapłonu	>150 °C (ISO 2592)
Temperatura autozapłonu:	> 440°C (ASTM E 659). Temperatura ta może się znacznie obniżyć w specyficznych warunkach (utlenianie na gorących powierzchniach)
Temperatury przemian fazowych:	Temperatura wrzenia: 332°C Temperatura topnienia: <-30°C
Gęstość w temp. 20 °C:	994-915 kg/m ³
Prężność par:	0,017 hPa w 20°C
Rozpuszczalność:	
w wodzie:	Nie mieszalny i nierozpuszczalny
w rozpuszczalnikach organicznych	Rozpuszczalny w wielu typowych rozpuszczalnikach
Lepkość w 40 °C, mm ² /s	8,7 –24,5 mm ² /s
Współczynnik podziału n-oktanol/woda, w 20°C	>5,3

10. Stabilność i reaktywność

Stabilność:	Produkt jest stabilny w typowych warunkach magazynowania i stosowania.
Niebezpieczne reakcje:	Nie są znane żadne niebezpieczne reakcje w typowych warunkach

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	JARYTHERM AX 320	Strona: 4/5
	Wersja 2.00	z dnia: 2003-08-19

Substancje, których należy unikać:	stosowania.
Warunki, których należy unikać:	Unikać kontaktu z silnymi utleniaczami.
Niebezpieczne produkty rozkładu:	Gorąco (temperatury powyżej temperatury zapłonu), iskry, punkty zapłonu, płomienie, elektryczność statyczna.
	Niekompletne spalanie i piroliza powodują powstanie gazów o różnej toksyczności, takich jak CO, CO ₂ , węglowodory, aldehydy, sadza itp.

11. Informacje toksykologiczne

Toksyczność ostra/skutki miejscowe	
- Wdychanie:	LD 50, 4 h, toksyczność ostra, szczury >0,244 mg/l. Ryzyko jest mało prawdopodobne w normalnych warunkach stosowania.
- Kontakt ze skórą:	LD50 (króliki) 2000 mg/kg. Produkt nie powinien działać drażniąco na skórę.
- Spożycie:	LD50 (szczury) > 4900 mg/kg. Przy spożyciu małych ilości, nie obserwuje się żadnych skutków. Przy spożyciu większych ilości : ból brzucha, biegunka.
TOKSYCZNOŚĆ CHRONICZNA LUB DŁUGOTERMINOWA	
Kontakt ze skórą:	Przy częstym kontakcie z zabrudzonym ubraniem na skórze może pojawić się wysypka (trądzik olejowy).
UCZULENIE	Zgodnie z naszą wiedzą produkt nie powoduje uczulenia.

12. Informacje ekologiczne

Ruchliwość:	
- Powietrze:	Małe straty wskutek odparowania
- Gleba:	Wnioskując z właściwości fizycznych i chemicznych produkt jest ruchliwy w glebie.
- Woda:	Produkt jest nierozpuszczalny.
Trwałość i degradacja:	Brak jest danych dla produktu gotowego. Produkt powinien podlegać powolnej biodegradacji. Niektóre składniki mogą nie być biodegradowalne.
Ekotoksyczność:	Uważa się, że produkt świeży nie stwarza zagrożenia dla organizmów lądowych. Produkt stwarza nieznaczne zagrożenie dla organizmów wodnych. Brak jest informacji o produkcie użytym.

13. Postępowanie z odpadami

Produkt zużyty:	Utylizować w bezpieczny sposób, zgodnie z lokalnymi/krajowymi przepisami. Zbiórka powinna być wykonywana przez upoważnioną firmę a regeneracja lub spalanie należy wykonywać w dopuszczonej do tego celu instalacji. W Polsce: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628).
Opakowania:	Postępować zgodnie z lokalnymi przepisami. Ustawa z dn. 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63 poz. 638).
Kod odpadu WE:	12 01 09- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz.1206). Kod odpadu jest zależny od składu produktu w momencie utylizacji. Wymieniony wyżej kod odpadu jest tylko rekomendacją. Wytwórca odpadu jest odpowiedzialny za jego właściwą klasyfikację. Kod odpadu powinien być uzgadniany z firmą utylizującą.

14. Informacje o transporcie

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	JARYTHERM AX 320	Strona: 5/5
	Wersja 2.00	z dnia: 2003-08-19

Numer UN: brak
Drogowy (ADR)/Kolejowy(RID)/Rzeczny (ADNR): brak ograniczeń
Morski (IMO-IMDG): brak ograniczeń
Powietrzny (ICAO/IATA): brak ograniczeń

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Symbole:	Brak
Zwroty R:	R-66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.
Zwroty S:	S-24 Unikać zanieczyszczenia skóry S- 36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne.
Przepisy Wspólnoty Europejskiej:	Karta ta spełnia wymagania podane w dyrektywie: 1999/45/EC modyfikowanej dyrektywą 2001/60/EC. Karta ta spełnia normy podane w dyrektywach: 91/155, 93/112/EEC i 2001/58/EC i zawiera dane wymagane przez artykuł 14 dyrektywy 1999/45/EC.
Przepisy krajowe:	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem, Dz. U. 05. Nr 201, poz. 1674; Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2004 zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego, Dz. U. Nr 2 (2005), poz. 8; Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, Dz. U. Nr 217, poz. 1883; Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych Dz.U.01.11.84, z późniejszymi zmianami.

16. Inne informacje:

Zwroty podane w p. 2
R-66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Niniejsza karta charakterystyki produktu stanowi uzupełnienie karty danych technicznych, ale w żaden sposób jej nie zastępuje. Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu udzielane są w dobrej wierze. Użytkownik zobowiązany jest pamiętać o ryzyku związanym z zastosowaniem produktu niezgodnie z przeznaczeniem.

Niniejsza karta nie zwalnia użytkownika z konieczności zasięgnięcia informacji i zastosowania wszelkich przepisów i uregulowań prawnych dotyczących jego działalności. Użytkownik bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za działania podjęte w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy z produktem.

Powyższe informacje udzielone zostają użytkownikowi w celu pomocy w realizacji zobowiązań nakładanych na niego przez przepisy i uregulowania prawne.

Wszystkie dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy.
Data polskiego wydania: 15 marca 2004 r.
Aktualizacja: grudzień 2005

hal